

PFAS – spørgsmål og svar, november 2022

Myndighederne har mange uafklarede spørgsmål knyttet til afsøgning for eller fund af PFAS, og problemstillingen udvikler sig løbende.

Vi er i løbende, tæt kontakt med myndighederne og arbejder for, at PFAS-sager håndteres ansvarligt og ensartet af myndighederne. Vi har også fokus på at påpege, at en eventuel forurening er og bliver myndighedernes ansvar, også økonomisk.

I Landbrug & Fødevarer følger vi sagen meget tæt og er i løbende dialog med de relevante myndigheder. Vi vil meget gerne have meldinger om eventuelle lokale sager og er også klar til at svare på spørgsmål. Kontakt: Henrik Bang Jensen, 40 37 26 32.

Får du en henvendelse fra et medie, opfordrer vi dig til at kontakte Landbrug & Fødevarers Pressevagts, får du eventuelt udtaler dig. Pressevagten svarer alle ugens dage på tlf 33 39 45 20.

Vi har herunder samlet nogle aktuelle spørgsmål-svar. Vi vil løbende udbygge denne info, og har også løbende sendt orienteringer ud til vores medlemmer, via vores nyhedsbreve.

Helt overordnet kan vi sige – med Fødevarestyrelsens ord – at der er ingen problemer med PFAS i almindeligt markedsførte danske fødevarer.

Hvad skal jeg sige til de forbrugere, der aftager eller har aftaget kød fra kødkvæg, der har gået på strandenge ved vestkysten?

- Har du direkte salg til forbrugere, og har du en reel bekymring for PFAS-forurening, kan du kontakte Fødevarestyrelsen, som kan vurdere den konkrete situation. Du kan også henvise forbrugerne til denne side, hvor Fødevarestyrelsen svarer på en række forbrugerspørgsmål vedrørende PFAS https://www.foedevarestyrelsen.dk/Leksikon/Sider/Fluorstoffer_i_foedevarer.aspx.
- Hvis du selv har en reel bekymring om forurening af dine arealer, kan du kontakte din kommune med henblik på at få afklaret risikoen på bestemte arealer eller vandløb og søer. Du bør også kontakte den virksomhed, der er aftager af dit produkt.
- Hvis myndighederne har en bekymring for forurening i et område, der vedrører dig, vil Fødevarestyrelsen kontakte dig direkte med henblik på at tage de nødvendige prøver. Fødevarestyrelsen vil i den forbindelse give dig retningslinjer for, hvordan du skal forholde sig i forhold til gårdens produkter (grøntsager, mælk, kød og lignende). Får du en henvendelse fra Fødevarestyrelsen bør du straks kontakte den virksomhed, der er aftager af dit produkt.

Kan jeg uden videre tage kvier, der har gået på strandenge ved vestkysten, ind i mælkeproduktionen - eller skal jeg orientere mit mejeriselskab?

Vi vil altid opfordre til, at du tager en dialog med de virksomheder, der aftager dine produkter.

Jeg har slætgræs/hø fra strandenge ved vestkysten. Skal jeg være opmærksom på, hvordan jeg bruger det?

Vi forventer kun, at afgrøder kan være forurenede, hvis de har vokset på forurenede arealer. Du kan kontakte din kommune med henblik på at få afklaret risikoen på bestemte arealer, hvis du har mistanke om, at de kan være forurenede.

Jeg har eller forhandler om afgræsning for Naturstyrelsen eller andre lodsejere på strandenge ved vestkysten. Skal jeg tage forbehold for PFAS i den forbindelse?

Der er et kortlægningsarbejde i gang på Naturstyrelsens kystnære arealer. Du bør afvente resultatet af denne kortlægning, før du indgår aftaler om forpagtning af græsningsarealer eller tage forbehold for resultatet af denne kortlægning.

Hvem kontakter jeg, hvis myndighederne henvender sig for at tage prøver af dyr eller græsarealer?

Du bør kontakte de virksomheder, der aftager dine produkter. Selve din sag behandles af Fødevarestyrelsen. Du kan også kontakte Landbrug & Fødevarer.

Hvem kontakter jeg, hvis medier henvender sig med spørgsmål om PFAS?

Som medlem af Landbrug & Fødevarer er du velkommen til at kontakte Landbrug & Fødevarers Pressevagt på 3339 4520 – telefonen svarer alle ugens dage. Vi anbefaler dig at søge rådgivning, før du udtaler dig til pressen.

Hvordan er jeg som lodsejer, forpagter og dyreholder stillet i forhold til erstatning og kompensation, hvis myndighederne stiller krav om, at dyr, der har gået på strandenge med høje koncentrationer af PFAS, ikke må bruges til konsum?

Dette er en ny problemstilling, der er opstået. I Landbrug & Fødevarer arbejder vi nu på at sikre, at staten kan yde erstatning for dyr, der de facto kræves slået ned som følge af PFAS-forurening, parallelt med hvad der gælder for særligt smitsomme og tabsgivende husdyrsygdomme.

Skal jeg være bekymret, hvis jeg modtager spildevandsslam på mine arealer?

Kommunerne og rensningsanlæggene skal sikre, at der ikke udbringes spildevandsslam med indhold af PFAS, og intet tyder på, at den hidtidige anvendelse af slam giver problemer ift PFAS i jord og afgrøder.

Jeg har modtaget et brev fra Fødevarestyrelsen om at min besætning er sat under offentligt tilsyn. Hvordan skal jeg forholde mig?

Du skal afvente, at Fødevarestyrelsen kontakter dig med henblik på at få udtaget blodprøver. Det er Fødevarestyrelsen, der betaler for blodprøverne under forudsætning af, at du inden blodprøveudtagningen foretages, flytter dine dyr til et ikke forurenet område.

Hvordan kan offentligt tilsyn i forbindelse med PFAS-forurening ophæves?

Offentligt tilsyn kan ophæves, hvis blodprøveresultater eller prøveresultater fra slagtede dyr er under de grænseværdier, der er fastsat.